

mihael

KAPELNIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

15 / 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XIV. (2019.), broj 15 (396)
SVETO VAZMENO TRODNEVLJE
18. travnja 2019.

Kontakt:

o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
tel.: 22 712, 84 048;
e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
tel.: 88 853, 82 805;
e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica: <https://www.guideposts.org>

TRAVANJ

ČETVRTAK VEČERE
Čet. 18. **GOSPODNE,
VELIKI CETVRTAK**

Pet. 19. **PETAK MUKE GOSPODNE,
VELIKI PETAK**

Sub. 20. **VELIKA SUBOTA, Vazmeno
bdijenje**

Ned 21. **NEDJELJA USKRSNUĆA
GOSPODINOVA**

Pon. 22. **USKRSNI PONEDJELJAK**

Uto. 23. Juraj; Đuro; Đurđica; Adalbert

Sri. 24. Fidelis; Vjera; Vjeran

Čet. 25. Marko ev.; Maroje

Pet. 26. Kleto i Marcellin; Višnja; Julije

Sub. 27. Ozana Kotorska; Jakov Zadranin

MEDITACIJA	
<i>Hvalospjev ovom vremenu</i>	3
SLUŽBA RIJEČI - VELIKI ČETVRTAK	
ČITANJA	
<i>Do kraja ih je ljubio</i>	6
HOMILIJA	
<i>Ljubav i služenje</i>	8
SLUŽBA RIJEČI - VELIKI PETAK	
ČITANJA	
<i>Muka Gospodina našega Isusa Krista.</i>	12
HOMILIJA	
<i>Dragocjena krv</i>	18
SLUŽBA RIJEČI - VELIKA SUBOTA	
ČITANJA	
<i>Isus Nazarećanin raspeti uskrsnu!</i>	22
SLUŽBA RIJEČI - USKRS	
ČITANJA	
<i>Trebalo je da Isus ustane od mrtvih.</i>	24
HOMILIJA	
<i>U Bogu je dovršenje moga života</i>	26
KATEHEZA	
<i>Mali vjeronaučni leksikon</i>	28
PRIČA	
<i>Razgovor s Marijom Magdalrenom</i>	30
NAŠI POKOJNI	
IZ KAPELANIJE	
<i>Čestitka</i>	32

Hvalospjev ovom vremenu

Hvala ti, moj Gospodine, za svaku kaplju Adamove krvi
u mojim žilama!

Po njoj sam dio Zemlje i Svemira, a tvoja slika i prilika!
Makar se na nju spustilo tvoje prokletstvo i izgon iz raja,
još uvijek u njoj trepti uzbudjenje od sreće u tvom zagrljaju...

Hvala ti, Gospodine, što sam današnji čovjek!
Mi bježimo i od sebe i od tebe,
Svemir punimo, a duše praznimo,
Orbite pravimo sve brže i duže,
Pa ipak jedino nama je dano da vidimo,
da su sva svemirska otkrivanja i utrkivanja
samo poigravanje djece na koljenu svog Oca nebeskog.
Mi smo generacija zločinaca i svetaca,
Nevinu krv potocima prolijevamo,
Ali i svoju vlastitu rado prelijevamo u žile nepoznata ranjenika – brata.
Psujemo te i slavimo te više nego ikada,
Crkvu progonimo i ljubimo više nego ikada.
Okićeni atomskim bombama, zvјerski smo od zvijeri,
Odjeveni bodljikavom žicom
i namirisani atomskom prašinom
Širimo miris grobova i koncentracijskih logora...
pa ipak postajemo sve više braća, makar se svađali,
Tebe smo sve to više željni, makar to ne osjećali,
Crkvi-majci sve više smo djeca, makar to nijekali.

Hvala ti, moj Spasitelju, što sam čovjek,
Jer i ti si volio čovjeka,
Jer i ti voliš današnjeg čovjeka,
Jer ti si punina svakoga vremena i svakoga prostora,
Jer ti si naјsvremenija suvremenost i najčovječnija čovječnost!

Oporuka

Danas se u liturgiji sjećamo događaja uoči Gospodinove muke i smrti, kad je s učenicima blagovao Pashu i ustanovio sakrament euharistije. Starozavjetna pashalna večera, kojom su se Izraelci sjećali izbavljenja iz egipatskog ropstva, dobiva novo značenje, jer euharistijska gozba postaje znakom i slikom spašenosti iz ropstva grijehu i zlu koju nam je Krist svojom žrtvom omogućio. Isus poziva učenike, a preko njih i svakoga od nas, na međusobnu ljubav i služenje.

Prvi mjesec u starom židovskom kalendaru zvao se *abib* do povratka iz babilonskog sužanstva kada mu se mijenja ime u *nisan*.

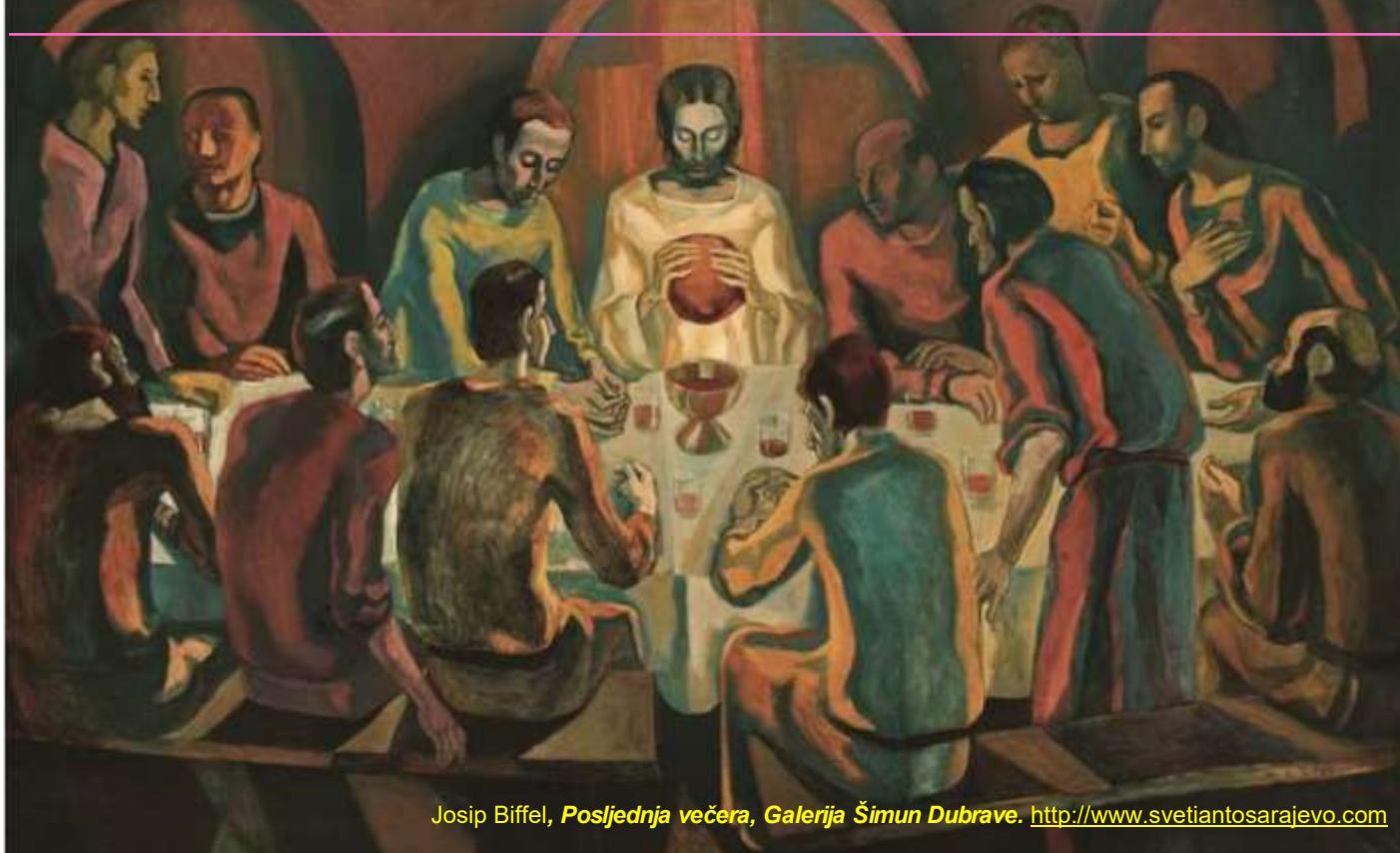
Desetog dana tog mjeseca Židovi slave blagdan Pashe. Tim blagdanom sjećaju se izlaska iz egipatskog ropstva i sklapanja Saveza s Bogom istodobno slaveći to savezništvo.

Sam blagdan žrtvovanja janjaca ili kozlića postojao i prije izlaska iz egipatskog ropstva. Vjerojatno je zajednički Židovima i okolnim nomadskim plemenima koja su se radovala proljetnom janjenju i obnavljanju stada. Mojsije i Aron daju mu posve novo značenje i svrhu. Osim što se Pashom stalno obnavljaju uspomene na izlazak iz ropstva i sklapanje Saveza, blagdanom se slave velika djela koja Bog svakodnevno čini.

Udanašnjem prvom čitanju opisan je način slavljenja i rastumačeni obredi prve Pashe. Bitna razlika u slavljenju Pashe prema Mojsijevim i Aronovim uputama od kasnijih slavljenja je u načinu blagovanja. Prvi naraštaj je pashu blagovao stojeći spremam za put u slobodu, a sljedeći sjedeći ili pak ležeći čime izražava stav da je Bog oslobođio svoj narod.

Prva poslanica Korinćanima nastala je u Efezu oko godine 57. Pavao u njoj ukazuje na različite probleme koji su se pojavili u korintskoj kršćanskoj zajednici. Osobit naglasak stavlja na nedostatak zajedništva na okupljanjima. Upozorava da večere na koje se okupljaju nisu Gospodnje večere jer jedni na njima gladuju, a drugi se opijaju i pita „Zar nemate kuće da jedete i pijete?“

Donoseći najstarije novozavjetno izvješće o ustanovi euharistije, Pavao želi upozoriti Korinćane na ispravno slavljenje euharistije. Govori da im predaje ono što je

od Gospodina primio. Između ostalog primio je i "predao" im slavljenje euharistije.

Kad se govori o „predanju“ ne misli se da je Isus izravno Pavlu predao ono što on prenosi Korinćanima, nego preko apostola Isusovom zapovijedi na posljednjoj večeri „Ovo činite meni na spomen!“

Pavao želi istaknuti da slavljenje euharistije ima izvor u Gospodinu i da je ono jedno od osnovnih sastavnica kršćanskog života. Bez euharistije kršteni Korinčani nisu živa Crkva. Zanimljivo je da Pavao uporabljuje isti izraz „Saziv“ (grčki ekklesia) za zajednicu krštenika i za sastanak na kojem se krštenici okupljaju radi slavljenja euharistije.

Ivanov opis posljednje večere razlikuje se od opisa drugih evanđelista. Nema izvješća o ustanovi euharistije. Ivan upućuje nekoliko činjenica, Isusovo božanstvo, njegovu ljubav, poniznost...

Događaj se zbio uoči Pashe. Bitna je rečenica „Isus je znao da je došao njegov

čas da prijeđe s ovoga svijeta Ocu“. Uočavamo da je „Isus znao“ što će se s njim dogoditi, čime sveti pisac ističe njegovo božanstvo. Riječ „prijeđe“ označuje Isusov odlazak k Ocu – smrt upućuje na hebrejsku riječ „pesah“ (pasha) koja može označivati i prijelaz preko Crvenoga mora. Isus će „prijeći“ iz ovozemaljskog života zato što je » ljubio svoje, one u svijetu«.

Prije večere netko je trebao poslužiti sustolnike vodom za pranje ruku i nogu. Čini se da se učenici nisu mogli dogovoriti, možda zabavljeni raspravom tko je od njih najveći (Lk 22, 24), stoga Isus uzima ulogu sluge protiv koje se pobunio jedino Petar. Nakon pranja nogu, Isus sjeda, zauzima učiteljski položaj i poučava učenike o njihovom međusobnom odnosu očitovanom u služenju i međusobnoj ljubavi. Za primjer stavlja sebe.

Prvo čitanje: Iz 50, 4-7

Zapovijedi o pashalnoj večeri.

Čitanje Knjige Izlaska

Uone dane: Gospodin reče Mojsiju i Aronu u zemlji egipatskoj:
 »Ovaj mjesec neka vam bude početak mjesecima; neka vam bude prvi mjesec u godini. Ovo objavite svoj zajednici izraelskoj i recite: Desetog dana ovoga mjeseca neka svatko po porodici pribavi jedno živinče. Tako, jedno na kuću. Ako je porodica premalena da ga potroši, neka se ona priključi svome susjedu, najbližoj kući, prema broju osoba. Podijelite živinče prema tome koliko koja osoba može pojesti. Živinče neka bude bez mane, od jedne godine i muško. Možete izabrati bilo janje bilo kozle. Čuvajte ga do četrnaestoga dana ovoga mjeseca. A onda neka ga sva izraelska zajednica zakolje između dva sutona. Neka uzmu krvi i poškrope oba dovratnika i nadvratnik kuće u kojoj se bude blagovalo. Meso, pečeno na vatri, neka se pojede te iste noći s beskvasnim kruhom i gorkim zeljem. A ovako ga blagujte: opasanih bokova, s obućom na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga žurno: to je pasha Gospodnja.

Jer te ču noći ja proći egipatskom zemljom i pobiti sve prvorodenice u zemlji egipatskoj, i čovjeka i životinju. Ja, Gospodin, kaznit ču i sva egipatska božanstva. Krv neka bude znak na kućama u kojima vi budete. Gdje god spazim krv, prijeći ču vas; tako ćete izbjegići pokolju zatornomu kad se oborim na zemlju egipatsku. Taj dan neka vam bude spomendan. Slavite ga u čast Gospodinu po trajnoj uredbi od koljena do koljena.« .

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 116, 12-13.15-18

Čaša blagoslovna zajedništvo je krvi Kristove!

Što da uzvratim Gospodinu za sve što mi je učinio?
 Uzet ću čašu spasenja i zazvati ime Gospodnje.
 *****

Dragocjena je u očima Gospodnjim
 smrt pobožnika njegovih.
 Gospodine, tvoj sam sluga,
 sin službenice tvoje:
 ti si razriješio okove moje.
 *****

Tebi ću prinijeti žrtve zahvalne,
 zazvat ću ime Gospodnje.
 Izvršit ću Gospodinu zavjete svoje
 pred svim pukom njegovim.
 *****

Drugo čitanje: 1 Kor 11, 23-26

*Kad god jedete i pijete, smrt
Gospodnju navješćujete.*

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:
Ja od Gospodina primih što vama predadoh:
Gospodin Isus one noći kad bijaše predan uze kruh, zahvalivši razlomi i reče:
»Ovo je tijelo moje – za vas.
Ovo činite meni na spomen.«
Tako i čašu po večeri govoreći:
»Ova čaša novi je Savez u mojoj krvi.
Ovo činite kad god pijete, meni na spomen.«
Doista, kad god jedete ovaj kruh
i pijete čašu,
smrt Gospodnju navješćujete
dok on ne dođe.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 13,1-15

Do kraja ih je ljubio

Čitanje svetoga Evangelija po Ivanu

Bijaše pred blagdan Pashe. Isus je znao da je došao njegov čas da prijede s ovoga svijeta Ocu, budući da je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio. I za večerom je davao već bio ubacio u srce Judi Šimuna Iškariotskoga da ga izda. A Isus je znao da mu je Otac sve predao u ruke i da je od Boga izišao te da k Bogu ide pa usta od večere, odloži haljine, uze ubrus i opasa se. Nalije zatim vodu u praonik i počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan.

Dođe tako do Šimuna Petra. A on će mu:
»Gospodine! Zar ti da meni pereš noge?« Odgovori mu Isus:

»Što ja činim, ti sada ne znaš, ali shvatit ćeš poslije.«

Reče mu Petar:

»Nećeš mi prati nogu nikada!«

Isus mu odvrati:

»Ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom.«

Nato će mu Šimun Petar:

»Gospodine, onda ne samo noge, nego i ruke i glavu!«

Kaže mu Isus:

»Tko je okupan, ne treba drugo da opere nego noge – i sav je čist! I vi ste čisti, ali ne svi!« Jer znao je tko će ga izdati. Stoga je i rekao: »Niste svi čisti.«

Kad im dakle opra noge, uze svoje haljine, opet sjede i reče im:

»Razumijete li što sam vam učinio? Vi me zovete Učiteljem i Gospodinom. Pravo velite jer to i jesam! Ako dakle ja – Gospodin i Učitelj – vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge. Primjer sam vam dao da i vi činite kao što ja vama učinih.«

Riječ Gospodnja

Ljubav i služenje

Velični četvrtak nam doziva u pamet Isusovu posljednju večeru i dva sakramenta što su tada ustanovljena. Euharistiju, koja je susret sa stvarno prisutnim Kristom pod prilikama kruha i vina, i svećenički red, kojim se za službu zajednici predaju oni koje je Bog pozvao i Crkva ovlastila.

Euharistija

Vjera u Isusovu stvarnu prisutnost pod prilikama kruha i vina spada u one kategorije koje se ili prihvataju ili ne prihvataju. Isusova otajstvena prisutnost u kruhu i vinu nad kojim su izgovorene riječi pretvorbe, tipično je područje vjere. Isus sve čini novo. Ostavlja neizbrisivi biljeg u dušama onih koji ga susretnu. Kako u vrijeme njegova tjelesnog boravka na zemlji, tako i danas. Nakon susreta s Isusom kruh i vino prestaju biti hrana i piće i postaju uspomena na Krista. A kruh i vino, nad kojima su izrečene riječi pretvorbe, postaju on sam.

Netko će reći: »Previše banalno da bi bilo dostoјno Svetoga!«, a mi vjerujemo da je dovoljno jednostavno i sveprisutno da se

u tome prepozna stil Boga koji nam se u Kristu, po Kristu i s Kristom pokazao Bliz i Zainteresiran. Potrebno je rastjerati sve naplavine naših klišeiziranih poimanja i srca otvorena Duhu Božjemu pristupiti Isusu. Tada ćemo tek moći vidjeti što je život zapravo. I kolika je Božja ljubav prema nama. I moći ćemo shvatiti onoga koji je ono što se smatralo prokletstvom postavio kao poželjni način ponašanja, onoga koji je znak sramote i poraza pretvorio u znak ponosa i pobjede. Moći ćemo, konačno, shvatiti onoga koji je od sveprisutne stvarnosti učinio najdragocjenije bogatstvo. »Tko jede moje tijelo«, veli Isus u Evanđelju, »i pije moju krv, u meni ostaje i ja u njemu«. U Kristu je spas. Po euharistiji postajemo dionici toga spasenja.

Blagovanje Tijela i Krvi Kristove ne spašava samo onoga koji u njemu sudjeluje, nego ima i dimenziju izgradnje zajedništva. Euharistija od nas mnogih, koji smo dionici jednoga kruha i iste čaše, čini jedno tijelo. Mistično tijelo Kristovo. Upravo se po euharistiji izgrađujemo za kvalitetnije življenje zajedništva. Zato je najočitiji znak pripadnosti Crkvi želja za sudjelovanjem u blagovanju Tijela i Krvi. Promatrajući kruh i vino, za koje vjerujemo da su Tijelo i Krv, razabiremo osobnu i zajedničku dimenziju euharistijske gozbe. Ali primjećujemo još

jednu istinu: ma koliko se trudili učeno ili kićeno govoriti, riječi ne mogu izreći niti istinu o Ljubavi koja nam se daruje u euharistiji niti našu zahvalnost. Moguće je doticati, ali se ne da zahvatiti. Krist nam je ostavio svoje Tijelo i Krv zato da jedući i pijući izgrađujemo sebe i zajednicu, a ne da se domišljamo ili mudrujemo. Zato kršćanin, nakon što njegova misao dođe do krajnje granice svojih mogućnosti, pred euharistijom pada na koljena i pjeva.

Svećenički red

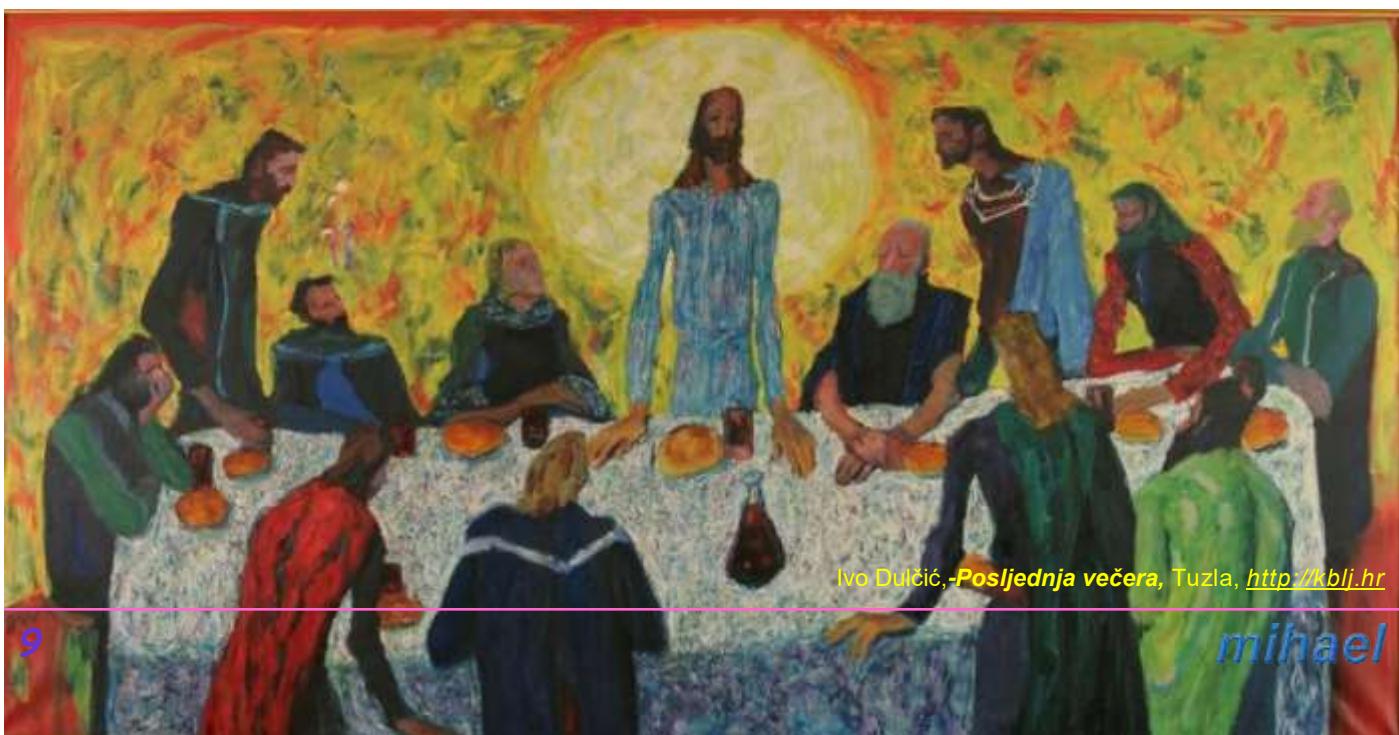
Svi mi krštenici smo članovi kraljevskog svećeništva. Po Kristu postajemo dionici njegove svećeničke službe. Ipak, iz mnoštva vjernika, na poseban način se neki ljudi posvećuju za služenje zajednici u svećeničkom redu. Razmišljajući danas o svećenicima valja nam shvatiti njihovu jednakost i njihovu posebnost. Jednakost svih članova Crkve proistječe iz dostojanstva djece Božje koje smo primili po sakramantu krštenja. A razlika među vjernicima istoga dostojanstva je u službi koju vrše u Crkvi.

Svećenički red je služba u Crkvi. Svećenici su poslani služiti narodu Božjem. Ponajprije slavljenjem sakramenata, a potom propovijedanjem i katehiziranjem. Ipak, najvrjednije svjedočanstvo koje svećenici daju sastoji se u njihovom zajedništvu s narodom Božjim. Crkva je zajednica i u našim župama bi se trebalo prepoznavati to zajedništvo i usmjerenosť svih na sve. Našem prostoru i vremenu ne trebaju distancirani svećenici. Nego prisutni svećenici čiji će život biti svjedočanski jasan i prepoznatljiv.

Ljubav i služenje

Veliki četvrtak nam izborom biblijskih tekstova doziva u pamet potrebu ljubavi i služenja. Potrebu da se naše zajednice prepoznaju kao prostor milosti i blagoslova. Ne pojedinaca, ne službenika, ne elite i angažiranih, nego cjelokupne zajednice.

Služba riječi 271/13.

Ivo Dulčić, **-Posljednja večera**, Tuzla, <http://kblj.hr>

Obred Velikog petka

Uvod u službu

Danas na poseban način razmatramo Kristovu muku i smrt na križu, ali se ne zaustavljamo na njegovu trpljenju, nego svoj pogled u vjeri usmjeravamo prema ljubavi kojom je to trpljenje prihvatio radi nas ljudi i radi našega spasenja. Crkva danas ne slavi euharistiju, ali su i današnji obredi usmjereni prema euharistiji koju ćemo slaviti u vazmenoj noći. Kristovo je uskrsnuće nerazumljivo izvan povezanosti s njegovom mukom, stoga uđimo vjerom u ova otajstva kako bismo spoznali puni smisao našega otkupljenja. Stvorimo u sebi prostor unutarnje šutnje kako bi nam Gospodin progovorio.

Uvod u čitanja

Prvo čitanje

Pjesma o Sluzi Jahvinu donosi sliku prezrena i odbačena čovjeka, Božjega sluge, koji uzima na sebe trpljenje

i боли drugih. Naizgled i od Boga zaboravljen, on poslušnošću i predanjem Božjoj volji trpljenje okreće u spasenje. Krist je žrtvom vlastitog života pomirio palo čovječanstvo s Bogom te ga je Bog proslavio.

Drugo čitanje

Kao Veliki svećenik Isus čini ono što starozavjetne žrtve nisu mogle postići. Predanjem svoga vlastitog života, u posvemašnjoj poslušnosti Ocu, Isus konačno pomiruje ljudi s Bogom. Tako postaje jedini posrednik između Boga i ljudi po kome primamo spasenje.

Evangelije

Isusova muka i smrt objava su Božje ljubavi, koja u vjernosti čovjeku ide do potpunog sebedarja. Svojom poslušnošću Ocu Isus dovršava djelo spasenja ljudskog roda. Njegovo trpljenje, jer je Sin Božji, ima neizmjernu vrijednost, isto kao i njegova ljubav, koja u sebi nosi snagu preobrazbe i obnove života.

Puče moj

Uvod u klanjanje križu

Naše klanjanje križu isповijest je naše vjere u Kristovu ljubav, kojom je sebe predao za nas da bi nas otkupio. Pokloniti se križu znači prihvati tu ljubav, prepoznati sebe kao ljude potrebne spasenja, milosti. Klanjanje je znak naše poniznosti, iskrenosti života. Sami sebi nismo dovoljni; da bi naš život postao ostvarenim životom, potrebna nam je požrtvovna i sebedarna ljubav drugih. U križu se to očituje na savršen način. Klanjajući se križu, mi ulazimo u otajstvo ljubavi i prihvaćamo ga svojim životom. Ljubav je neodvojiva od žrtve. Žrtva sama po sebi nema smisla, ali žrtva iz ljubavi postaje darom i donosi plod preobrazbe. Tako i Kristov križ nije mjesto na kojemu se trajno zaustavljamo, nego je on postaja na putu prema uskrsnuću.

Uvod u pričest

Primajući u pričesti Kristovo tijelo, danas se, kao i u svakoj pričesti, sjedinjujemo s njegovim trpljenjem, mukom, smrću, ljubavlju, sa svime onime što on jest. On sam postaje dio nas, povezujući nas sa sobom u jedan život. Predanje iz ljubavi traži uzdarje potpunog predanja, stoga darujmo i mi njemu sebe, sve ono što jesmo. Sjedinimo po ovoj pričesti sva svoja trpljenja, boli i radosti s njegovom žrtvom, kako bi on sve to preobrazio svojim uskrsnućem.

Puče moj, što učinih tebi
ili u čemu, ožalostih tebe?
Odgovori meni!

Ja radi tebe bičevima udarih Egipat
s prvorodencima njegovim,
a ti mene predade, da me bičuju.
Puče moj...

Ja izvedoh tebe iz Egipta
potopivši Faraona u more Crveno,
a ti mene predade glavarima svećeničkim.
Puče moj...

Ja pred tobom otvorih more,
a ti otvori kopljem bok moj.
Puče moj...

Ja pred tobom idoh u stup oblaka,
a ti mene odvede u sudnicu Pilata.
Puče moj...

Ja hranih tebe u pustini manom,
a ti mene udari zaušnicama i bičevima.
Puče moj...

Ja tebe napojih vodom spasenja iz stijene,
a ti mene napoji žući i octom.
Puče moj...

Ja radi tebe potukoh kraljeve kananejske,
a ti si tukao trstiku glavu moju.
Puče moj...

Ja dadoh tebi žezlo kraljevsko,
a ti dade glavi mojoj krvavi vjenac.
Puče moj...

Ja uzvisih tebe velikom moći,
a ti mene objesi na drvo križa.
Puče moj...

Prvo čitanje: Iz 52, 13-53, 12 (Četvrta pjesma o Sluzi Gospodnjem)

Za naše je grijeha on proboden.

Čitanje Knjige proroka Izajije

Gle, uspjet će sluga moj,
uzvisit će se, podignuti i uzdići veoma!
Kao što se mnogi nad njim užasnuše –
tako mu je lice neljudski bilo iznakaženo
te obličjem više nije naličio na čovjeka –
tako će on mnoge zadiriti narode
i kraljevi će pred njim stisnuti usta
videć ono o čemu im nitko nije govorio,
shvaćajući ono o čemu nikad čuli nisu:

»Tko da povjeruje u ono što čusmo,
kome li se otkri ruka Gospodnja?«

Izrastao je pred njim poput izdanka,
poput korijena iz zemlje osušene.
Ne bijaše na njem ljepote ni sjaja
da bismo se u nj zagledali,
ni izgleda da bi nam se svudio.
Prezren bijaše, od ljudi odbačen,
čovjek boli, vičan patnjama,
od kog svatko lice otklanja,
prezren bijaše, obescijenjen.

On slabosti naše ponije,
naše boli uze na se,
a mi ga držasmo udarenim,
od Boga pogodenim, poniženim.
Za naše je grijeha on proboden,
za opačine naše satrt.
Na njega pade kazna radi našeg mira,
njegovom se modricom izliječismo.

Poput stada svi smo mi lutali,
svatko je svojim okrenuo putem.
A Gospodin je svalio na nj
bezakonje nas sviju.
Zlostavljuju ga, a on se pokori
i usta svojih ne otvori.

Ko janje na klanje odvedoše ga,
ko ovca, nijema pred onima što strigu,
usta svojih ne otvori.

Iz pritvora je i sa suda otet;
tko se brine za njegovu sudbinu?

Da, iz zemlje je živih uklonjen,
za grijeha naroda svog na smrt izbijen.
Ukop mu dadoše među zločincima,
a grob mu bī s bogatima,
premda ne počini nepravde
nit mu usta laži izustiše.

Ali Gospodinu se svidje
pritisnuti ga bolima.

Žrtvuje li život svoj ko naknadnicu,
vidjet će potomstvo, produžiti sebi dane
i Gospodnja će se volja po njemu
ispuniti.

Zbog patnja duše svoje vidjet će svjetlost
i nasititi se spoznajom njezinom.

Sluga moj pravedni opravdat će mnoge
i krivicu njihovu na sebe uzeti.

Zato ču mu mnoštvo dati u baštinu
i s mogućnicima pljen će dijeliti
jer sām se predao na smrt
i među zlikovce bio ubrojen,
a on grijeha mnogih ponese na sebi
i zauze se za zločince.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 31, 2.6.12-13.15-17.25

**Oče, u ruke tvoje
predajem duh svoj!**

Tebi se, Gospodine, utječem,
o da se ne postidim nikada:
u svojoj me pravdi izbavi!
U tvoje ruke predajem duh svoj:
otkupi me, Gospodine, Bože vjerni.
*****

Dušmanima svojim ruglo postadoh,
susjedima podsmijeh, a znancima
strašilo;
koji me vide vani, bježe od mene.
Nestalo me ko mrtvaca iz sjećanja ljudi,
postadoh ko razbijena posuda.
*****

A ja se, Gospodine, u tebe uzdam;
govorim: Ti si Bog moj!
U tvojoj je ruci sudbina moja:
istrgn me iz ruke dušmana
i onih koji me progone
*****

Rasvjetli lice nad slugom svojim,
po svojoj me dobroti spasi.
Budite hrabri i jaka srca,
svi koji se u Gospodina uzdate!
*****

Drugo čitanje: Heb 4, 14-16; 5,7-9

*Naviknu slušati, te svima koji ga
slušaju posta začetnik spasenja.*

Čitanje Poslanice Hebrejima

Braćo:

Imamo velikoga Velikog svećenika koji prodrije kroz nebesa – Isusa, Sina Božjega – čvrsto se držimo vjere. Ta nemamo takva velikog svećenika koji ne bi mogao biti supatnik u našim slabostima, nego poput nas iskušavana svime, osim grijehom.

Pristupajmo dakle smjelo prijestolju milosti da primimo milosrđe i milost nađemo za pomoć u pravi čas!

Ta Krist je u dane svoga zemaljskog života sa silnim vapajem i suzama prikazivao molitve i prošnje Onomu koji ga je mogao spasiti od smrti. I bī uslišan zbog svoje predanosti: premda je Sin, iz onoga što prepati, naviknu slušati i, postigavši savršenstvo, posta svima koji ga slušaju začetnik vječnoga spasenja.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 13,1-15
Muka Gospodina našega Isusa Krista

Muka Gospodina našega Isusa Krista

Uono vrijeme:

Iziđe Isus sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Onde bijaše vrt u koji uđe Isus i njegovi učenici. A poznavaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu često sastajao sa svojim učenicima. Juda onda uze četu i od svećeničkih glavara i farizeja sluge te dođe onamo sa zubljama, svjetiljkama i oružjem. Znajući sve što će s njim biti, istupi Isus naprijed te ih upita:

- Koga tražite?

Odgovore mu:

- Isusa Nazarećanina.

Reče im Isus:

- Ja sam!

A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče:

- Ja sam! – oni ustuknuše i popadaše na zemlju.

Ponovno ih tada upita:

- Koga tražite?

Oni odgovore:

- Isusa Nazarećanina.

Isus odvrati:

- Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu – da se ispuni riječ koju reče:

- Ne izgubih nijednoga od onih koje si mi dao.

A Šimun Petar isuče mač koji je imao uza se pa udari slugu velikoga svećenika i odsijeće mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato Isus reče Petru:

- Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?

Tada četa, zapovjednik i židovski služe uhvatiše Isusa te ga svezaše. Odvedoše ga najprije Ani jer on bijaše tast Kajfe, velikoga svećenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove:

- Bolje da jedan čovjek umre za narod.

Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi učenik. Taj učenik bijaše poznat s velikim svećenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga svećenika. Petar osta vani kod vrata. Tada taj drugi učenik, znanac velikoga svećenika, iziđe i reče vratarici te uvede Petra. Nato će sluškinja, vratarica, Petru:

- Da nisi i ti od učenika toga čovjeka?

On odvrati:

- Nisam!

A stajahu onde služe i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar i grijao se.

Veliki svećenik zapita Isusa o njegovim učenicima i o njegovu nauku. Odgovori mu Isus:

- Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam im govorio. Oni eto znaju što sam govorio.

Na te njegove riječi jedan od nazočnih slugu pljusne Isusa govoreći:

- Tako li odgovaraš velikom svećeniku?

Odgovori mu Isus:

- Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?

Ana ga zatim posla svezana Kajfi, velikom svećeniku.

Šimun Petar stajao je onde i grijao se. Rekoše mu:

- Da nisi i ti od njegovih učenika?

On zanijeka:

- Nisam!

Nato će jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga komu je Petar bio odsjekao uho:

- Nisam li te ja video u vrtu s njime?

I Petar opet zanijeka, a pijetao odmah zapjeva.

Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne uđoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati pashu. Pilat tada iziđe pred njih i upita:

- Kakvu tužbu iznosite protiv ovog čovjeka?

Odgovore mu:

- Kad on ne bi bio zločinac, ne bismo ga predali tebi.

Reče im nato Pilat:

- Uzmite ga vi i sudite mu po svom zakonu.

Odgovoriše mu Židovi:

- Nama nije dopušteno nikoga pogubiti – da se ispuní riječ Isusova kojom je označio kakvom mu je smrću umrijeti.

Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga:

- Ti li si židovski kralj?

Isus odgovori:

- Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?

Pilat odvrati:

- Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?

Odgovori Isus:

- Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se sluge borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde.

Nato mu reče Pilat:

- Ti si dakle kralj?

Isus odgovori:

- Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato radio došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas.

Reče mu Pilat:

- Što je istina?

Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reče im:

- Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je običaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoćete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?

Povikaše nato opet:

- Ne toga, nego Barabu!

A Baraba bijaše razbojnik.

Tada Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletloše vijenac od trnja staviše mu ga na glavu; i zaogrnuše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili:

- Zdravo, kralju židovski!

I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im:

- Evo vam ga izvodom da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice. Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže:

- Evo čovjeka!

I kad ga ugledaše glavari svećenički i sluge, povikaše:

- Raspni, raspni!

Kaže im Pilat:

- Uzmite ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice.

Odgovoriše mu Židovi:

- Mi imamo Zakon i po Zakonu on mora umrijeti jer se pravio Sinom Božjim.

Kad je Pilat čuo te riječi, još se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu:

- Odakle si ti?

No Isus mu ne dade odgovora. Tada mu Pilat reče:

- Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?

Odgovori mu Isus:

- Ne bi imao nada mnogim nikakve vlasti da ti nije dano odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi.

Od tada ga je Pilat nastojao pustiti. No

Židovi vikahu:

- Ako ovoga pustiš, nisi prijatelj caru. Tko se god pravi kraljem, protivi se caru.

Čuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Litostratos – Pločnik, hebrejski Gabata – a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure – i kaže Židovima:

- Evo kralja vašega!

Oni na to povikaše:

- Ukloni! Ukloni! Raspni ga!

Kaže im Pilat:

- Zar kralja vašega da razapnem?

Odgovoriše glavari svećenički:

- Mi nemamo kralja osim cara!

Tada im ga preda da se razapne. Uzeše dakle Isusa. I noseći svoj križ, iziđe on na mjesto zvano Lubanjsko, hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, a s njim i drugu dvojicu, s jedne i druge strane, a Isusa u sredini. A napisa Pilat i natpis te ga postavi na križ. Bilo je napisano:

- Isus Nazarećanin, kralj židovski. Taj su natpis čitali mnogi Židovi jer mjesto gdje je Isus bio raspet bijaše blizu grada, a bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Nato glavari svećenički rekoše Pilatu: - Nemoj pisati: 'Kralj židovski', nego da je on rekao: 'Kralj sam židovski.' Pilat odgovori: - Što napisah, napisah!

Vojnici pak, pošto razapeše Isusa, uzeše njegove haljine i razdijeliše ih na četiri dijela – svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u komadu odozgor do dolje. Rekoše zato među sobom:

- Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku pa komu dopadne – da se ispuni Pismo koje veli:

- Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju baciše kocku.

I vojnici učiniše tako.

Vladimir Blažanović, *Na Golgoti*

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci:

- Ženo! Evo ti sina!

Zatim reče učeniku:

- Evo ti majke! I od toga časa uze je učenik k sebi.

Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunilo Pismo, reče:

- Žedan sam.

A ondje je stajala posuda puna octa. I natakoše na izopovu trsku spužvu natopljenu octom pa je primakoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče:

- Dovršeno je! I prignuvši glavu, preda duh.

Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dodoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dodoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego

mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo:

- Nijedna mu se kost neće slomiti.

I drugo opet Pismo veli:

- Gledat će onoga koga su proboli.

Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je – kriomicice, u strahu od Židova – bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skine Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem – koji je ono prije bio došao Isusu noću – i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop.

A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

Riječ Gospodnja.

Dragocjena krv

Danas ćemo zajedno razmatrati: što znači dati za nekoga život, proliti za drugoga krv?

U bolnicama se može bez mnogo aparata, no ne može, usprkos svih aparata, bez jedne tvari, bez dragocjene tekućine - bez krvi! Vjerljivo ima među vama onih koji su dali već svoju krv ili su redoviti davaoci krvi. Jednostavno rečeno: pođe se u zdravstvenu ustanovu, u bolnicu, uzmu mi krv koja će ubrzo ili nakon nekog vremena teći žilama nekog bolesnika i tako mu omogućiti da može živjeti. Pošto sam se dao ubosti, na neki način dao raniti, dao da mi se izlje krv, time omogućujem drugome život.

U svim religijama igra krv važnu ulogu. Krv stoji uvijek u uskoj povezanosti sa životom. Ako neka osoba iskrvari, iz nje isteče krv, ona umire. Gubitak krvi znači i smrt. I obratno; tamo gdje u žilama teče krv, vlastita ili darovana, tamo čovjek živi. Krv znači život.

Gledajući s medicinske strane krv napaja tjelesne stanice kisikom, hranjivim sastojcima, hormonima i vitaminima. Krv odstranjuje otrovne sastojke iz tijela. Ona je tjelesni regulator topline, da se tijelo ne smrzne. Svojom sposobnošću zgrušavanja zatvara rane.

Imajući ovo pred očima, možemo napraviti paralelu i reći: „Kad darujem krv pomažem da drugi ne iskrvari, dajem mu dio svoje životne snage kako bi mogao živjeti. Opskrbljujem njegovo tijelo hranom koja ga drži na životu. Oslobađam njegovo tijelo od otrova koji bi ga mogli ubiti.

Pomažem da mu se tijelo ne smrzne i ukruti, nego da ostane toplo, pokretno i živo. Pomažem da mu se zatvore njegove rane.“

Kad dajem krv, dajem nešto dragocjeno, dio svog života, kako bi drugi mogao živjeti. Da bi se to ostvarilo, moram biti spreman za njega izliti krv, dopustiti da zbog njega budem ranjen, da me se rani.

Isus je na Posljednjoj večeri rekao: Ovo je moja krv za vas!

Sliku krvi uzima Isus prije nego ju je stvarno za nas prolio. U znakovima kruha i vina, koje je krv grožđa, daruje nam Isus svoje tijelo i svoju krv. Pokušajmo shvatiti, i možda nam je tek sada do kraja jasno, kako su veoma povezani i kako se slažu: kruh i krv. Oni trebaju jedno drugo. Krv je na određeni način nastavak kruha. Kruh koji smo pojeli prerađuje se u tijelu i pomoću krvi rasprostranjuje se u svaki djelić našeg tijela. I kruh i krv pripadaju jedno drugom. Kruh je bez krvi beskoristan, a krv je bez kruha bespomoćna, nema u sebi snage!

U trpljenju Isus proljeva svoju krv za nas. Uvečer, prije svoje muke daruje nam tu krv koja se proljeva za nas!

On nam daruje svoju životnu snagu kako bismo mogli živjeti. Njegov život ima snagu iz nade, iz povjerenja. Kako često trpi život nas kršćana od beskrvnosti! Premalo nas prožimlu životne snage nade i povjerenja! Kako smo često nemoćni i slabokrvni zato što nismo dovoljno prokrvavljeni vjerom, nadom i ljubavlju!

Njegovo Tijelo kao Kruh treba nas pomoći krvi prožeti!

Njegova nas krv oslobađa otrova, tjera iz nas otrove zloće, grijeha, sebičnosti, osuđivanja, ogovaranja.

Njegova nam krv pomaže da se ne zaledimo: ima toliko bezosjećajnosti i hladnoće među ljudima. Njegova nas krv želi pokrenuti da ne zatvaramo svoje srce pred potrebama drugih.

Njegova nam krv zatvara rane: rane smrtnosti, bolesti, trpljenja, ranjivosti, teških sudsibina.

Njegova nas krv ne može sačuvati od ranjavanja u ovom svijetu, ali pomaže da možemo ozdraviti!

Kazali smo da je krv dragocjena, upravo Isusova krv, jer je ona više nego nešto medicinsko tjelesno. Isusova je krv znak. On ju daruje, zato što je spreman izliti ju za nas. On ju može izliti, zato što je spreman dati se za nas raniti. To je opet znak da nas on voli, da ima srca za nas.

Kad kažemo "srce" tada se miješaju dva pojma: srce kao tjelesni organ i srce kao simbol. Srce je pokretna snaga koja omogućuje da teče krv, srce pokreće krv do zadnjih djelića tijela - ali i kroz rane prema van. Krv, koju mi netko daruje, dolazi mu iz srca. To je lijepa slika: ljubav koju mi Isus pokazuje, darujući mi svoju krv, dolazi mu iz srca! Mogu živjeti, zato što je drugi, zato što Bog ima srca za mene!

To slavimo mi ove večeri. Bog ima srca za tebe, za nas. Iz tog srca teče njegova krv, koju nam on daruje, koja nas drži na životu. Zahvalimo se danas jednostavno na tom velikom daru koji i nama može biti primjer i putokaz kako jedni drugima možemo isto činiti! Amen!

Aleluja!

Velika subota dan je tišine i iščekivanja. Nakon dramatičnih događaja Velikoga petka i Isusove smrti, Crkva nas danas poziva na sabranost, tišinu i razmatranje. Liturgijsko slavlje bdijenja i iščekivanja počinje tek u večernjim satima, a nakon njega slijedi misno slavlje koje odzvanja radošću zbog Gospodinova uskrsnuća. Bez uskrsnuća bi gotovo uzaludne bile sve veličanstvene riječi koje je Isus za života izgovorio, a sveti pisci nam prenijeli, uzaludna bi bila sva čudesna, beskrajna bol i poniženje i na kraju strašna smrt. Tek svjetlo uskrsnuća pokazuje sve njih u pravome svjetlu i jednom zasvagda pokazuje nam lice našega Boga: ne samo da je veličanstven, besmrтан i svemoguć, nego je svojom ljubavlju i nama omogućio život u vječnosti.

Uvod

Vazmeno bdijenje središnje je slavlje čitave liturgijske godine. U ovoj svetoj noći slavimo otajstvo Kristova uskrsnuće, njegova prijelaza iz smrti u život. Uskrsno otajstvo središnje je otajstvo naše vjere. Oko uskrsnuća oblikovalo se kršćanstvo. Stoga zahvalimo u ovim svetim trenucima, u kojima se nebesko sjedinjuje sa zemaljskim, najprije za dar vjere. Po vjeri mi imamo pristup u ovu stvarnost, koja preobražava i naše postojanje.

Služba svjetla

Prvi Božji dar ovome svijetu je svjetlost. Ona je od početka znak Božje prisutnosti. Svetu nam pismo svjedoči da Bog, objavljujući samoga sebe, često uzima simbol svjetlosti. I sama Božja riječ je svjetlo - ona čovjeka prosvjetljuje,

uvodi ga u istinu. Svjetlo je simbol Kristova uskrsnuća. Već od stvaranja svjetlo upućuje na Krista, »svjetlo istinsko koje rasvjetljuje svakog čovjeka«. Svjetлом svoga uskrsnuća, Krist je pobijedio tamu grijeha i smrti. Stoga svjetlost povezujemo i sa životom. Svjetlo uskrsne svijeće, koja u ovom slavlju ima posebno mjesto, pratit će nas kroz čitavo vazmeno vrijeme, dozivajući nam u svijest otajstvo koje slavimo.

Služba riječi

Kroz čitavu povijest spasenja, Bog je narodu darovao svoju riječ. Upravo po riječi ga je vodio i usmjeravao na put spasenja. Slušajući u ovoj noći njegovu riječ u izabranim biblijskim tekstovima, prolazimo kroz povijest Božjega hoda sa svojim narodom, hoda kojega smo i mi dio, kao dionici jednoga Božjeg obećanja. Otvorimo se daru riječi, kako bi njegova riječ obasjala naš život te je primimo vjerom i na nju odgovorimo životom.

Krsna služba

Po Kristovom uskrsnuću primili smo dar da postanemo djeca Božja. Vazmena je noć od prvih kršćanskih vremena povlašteno vrijeme za primanje sakramenta krštenja. Po Kristovom prelasku iz smrti u život, vječni je život otvoren i nama. U krštenju svaki krštenik umire grijehu da bi s Kristom uskrsnuo na novi život. Voda, koju u ovoj svetoj noći blagoslivljamo i kojom ćemo svi biti poškropljeni u znak obnove krsnoga saveza, upućuje na novo stvaranje i obnovu našega bića darom Duha Svetoga.

Euharistijska služba

Kristovo uskrsnuće dar je ljubavi, one ljubavi koja je Bog sam. U euharistiji Bog nam želi darovati upravo tu ljubav - sebe samoga. Primajući Kristovo tijelo, ulazimo u životno sjedinjenje s njime. Naš život biva preobražen snagom Duha Svetoga te bivamo suobličeni Kristu. Na taj način postajemo dionicima i njegova uskrsnuća i proslave te nam već sad biva na neki način darovano iskustvo vječnosti.

Otpust

Proslavili smo najveće otajstvo naše vjere. U njemu smo primili i obećanje konačne nade, a to je Kristov dolazak u slavi i preobraženje svih nas i svega stvorenog u uskrsnuću, te ulazak u vječni život. Život je najveći dar koji imamo. Radujmo se i zahvalujmo za dar života, neprolaznog, vječnog života, koji nam je Kristovim uskrsnućem darovan.

Prvo čitanje: Post1, 1. 26-31a

*I vidje Bog sve što je učinio:
Bijaše veoma dobro.*

Početak Knjige Postanka

U početku stvori Bog nebo i zemlju. I reče Bog: »Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci – svoj zemlji – i svim gmizavcima što gmižu po zemljii!«

Na svoju sliku stvori Bog čovjeka,
na sliku Božju on ga stvari,
muško i žensko stvori ih.

I blagoslovi ih Bog i reče im: »Plodite se, i množite, i napčite zemlju i sebi je podložite! Vladajte ribama morskim i pticama nebeskim i svim živim stvorovima što gmižu po zemljii!« I doda Bog: »Evo dajem vam sve bilje što se sjemeni po svoj zemlji i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam bude za hranu! A zvijerima zemaljskim i pticama nebeskim i gmazovima što gmižu po zemljii u kojima je dah života – neka je za hranu sve zeleno bilje!« I bi tako. I vidje Bog sve što je učinio. I bijaše veoma dobro. Tako bude večer, pa jutro – dan šesti.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 118, 1-2.16ab-17.22-23

Aleluja! Aleluja! Aleluja!

Zahvalujte Gospodinu jer je dobar,
jer je vječna ljubav njegova!

Neka rekne dom Izraelov:

»Vječna je ljubav njegova!«

*****

Gospodnja se uzdignu desnica,
Gospodnja se proslavi desnica!

Ne, umrijeti neću, nego živjeti
i kazivati djela Gospodnja.

*****

Kamen koji odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni.

Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!

*****

Drugo čitanje: Rim 6, 3-11

*Krist, pošto uskrsnu od mrtvih,
više ne umire.*

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Rimljanima

Braćo:

Koji smo god kršteni u Krista Isusa, u smrt smo njegovu kršteni. Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bî uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života.

Ako smo doista s njime srasli po sličnosti smrti njegovoj, očito ćemo srasti i po sličnosti njegovu uskrsnuću. Ovo znamo: naš je stari čovjek zajedno s njim raspet da onemoća ovo grešno tijelo te više ne robujemo grijehu. Ta tko umre, opravdan je od grijeha.

Pa ako umrijesmo s Kristom, vjerujemo da ćemo i živjeti zajedno s njime. Znamo doista: Krist uskrišen od mrtvih više ne umire, smrt njime više ne gospoduje. Što umrije, umrije grijehu jednom zauvijek; a što živi, živi Bogu. Tako i vi: smatrajte sebe mrtvima grijehu, a živima Bogu u Kristu Isusu!

Riječ Gospodnja

Evangelje: Mk 16, 1-7

Isus Nazarećanin raspeti uskrsnu!

Čitanje svetog Evangelija po Marku

Kad prođe subota, Marija Magdalena i Marija Jakovljeva i Saloma kupiše miomirisa da odu pomazati Isusa. I prvoga dana u tjednu, veoma rano, o izlasku sunčevu, dođu na grob.

I razgovarahu među sobom: »Tko će nam otkotrljati kamen s vrata grobnih?« Pogledaju, a ono kamen otkotrljan. Bijaše doista veoma velik. I ušavši u grob, ugledaju mladića zaogrnutu bijelom haljinom gdje sjedi zdesna. I preplaše se. A on će im:

»Ne plašite se!
Isusa tražite,
Nazarećanina,
Raspetoga?
Uskrsnu!
Nije ovdje!
Evo mjesta kamo ga položiše.
Nego idite,
recite njegovim učenicima i Petru:
Ide pred vama u Galileju!
Ondje ćete ga vidjeti,
kako vam reče!«

Riječ Gospodnja

Prvo čitanje: Dj 10, 34a.37-43

S njime smo zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Prozbori Petar i reče: »Vi znate što se događalo po svoj Judeji, počevši od Galileje, nakon krštenja koje je propovijedao Ivan: kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom, njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao. Mi smo svjedoci svega što on učini u zemlji judejskoj i Jeruzalemu. I njega smakoše, objesivši ga na drvo! Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje – ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodređenima – nama koji smo s njime zajedno jeli i pili pošto uskrsnu od mrtvih. On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: Ovo je onaj kojega Bog postavi sucem živih i mrtvih! Za nj svjedoče svi proroci: da tko god u nj vjeruje, po imenu njegovu prima oproštenje grijeha.«

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam: Ps 118,1-2. 16-17. 22-23

Ovo je dan što ga učini Gospodin, kličimo i radujmo se njemu.

Zahvaljujte Gospodinu jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!
Neka rekne dom Izraelov:
»Vječna je ljubav njegova!«
*****

Gospodnja se uzdignu desnica,
Gospodnja se proslavi desnica!
Ne, umrijeti neću, nego živjeti
i kazivati djela Gospodnja.
*****

Kamen koji odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni
Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!
*****

Drugo čitanje: Kol 3, 1-4 ili 1Kor 5, 6b-8

Tražite što je gore, gdje Krist sjedi.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Kološanima

Braćo:

Ako ste suuskrсли s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umrijeste i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! Kad se pojavi Krist, život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 20, 1-9

Trebalo je da Isus ustane od mrtvih.

Čitanje svetoga Evangelija po Ivanu

Prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mraka, dođe Marija Magdalena na grob i opazi da je kamen s groba dignut. Otrči stoga i dođe k Šimunu Petru i drugom učeniku, kojega je Isus ljubio, pa im reče: »Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše.«

Uputiše se onda Petar i onaj drugi učenik i dođoše na grob. Trčahu obojica zajedno, ali onaj drugi učenik prestignu Petra i stiže prvi na grob. Sagne se i opazi povoje gdje leže, ali ne uđe. Uto dođe i Šimun Petar koji je išao za njim i uđe u grob. Ugleda povoje gdje leže i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije bio uz povoje, nego napose svijen na jednome mjestu.

Tada uđe i onaj drugi učenik koji prvi stiže na grob i vidje i povjerova. Jer oni još ne upoznaše Pisma da Isus treba da ustane od mrtvih.

Riječ Gospodnja

U Bogu je dovršenje moga života

Vazmeno jutro briše sve staro i otvara vrata novom dobu ljudske povijesti. Bog uskrsnućem svoga Sina objavljuje svoju zadnju riječ čovjeku: život, a ne smrt Božji je naum za njega i Božja ljubav nema granica. Gospodinovo uskrsnuće otvara obzore i daje nove poglede našim životnim traganjima, rasplamsava nadu da će i naši križni putevi završiti konačnom proslavom, učvršćuje vjeru da Bog nikada ne uskraćuje svoju pomoć i potiče nas na djelotvornu ljubav kako bismo se mogli nazivati istinskim Kristovim učenicima.

Uljudski život pripada da nikada ne može biti potpun, savršen i dovršen. Uvijek ostaje fragmentaran, nesavršen. To iskustvo ima svatko. Želim učiniti nešto, a ne uspijeva mi onako kako sam htio, moram nesavršeno djelo dati iz svojih ruku. Želim biti dobar, ali osjećam također sile zla u sebi i padam. Moja dobrota je djelomična, nesavršena, fragmentarna! Ulazim u partnerstvo, gradim svoj brak, ali zajedništvo ne uspijeva, raspada se nedovršeno djelo, fragment! Imam dobre nakane i stvarno želim nešto dobro napraviti, no osjećam i doživljavam da ih ne mogu učiniti - nedovršenost, fragment! Želim još mnogo toga, tu su moji planovi, ideje, projekti, ali vremena nema dovoljno i mnogo toga što sam zamisljao ostaje nedovršeno - fragment! Dao sam velika obećanja, no zamislio sam si previše toga i mnogo toga ostaje nedovršeno - fragment! Želim cjelovito živjeti, a propuštam tolike prilike i okolnosti za to, te neživljeni život puni stranice moga života - nedovršeno djelo, fragment! Svatko tko živi ubrzo uviđa

da nije savršen. Sa svakom godinom života koja pridolazi taj se doživljaj još produbljuje. Poneko se u starijoj dobi mora suočiti s razočaravajućom stvarnošću da mu je život bio nedovršena priča, fragment, i kada stupi pred Stvoritelja, može mu pokazati samo taj fragment, nedovršenu sliku svog života! Kako živimo život koji je toliko obilježen nedovršenošću, fragmentarnošću? Jedni vječno trče za nedostižnim, razjareni, užurbani, a nikada ne dolaze do cilja, jer cilj je nedostizan. Drugi su razočarani, ogorčeni, žalosni nad sobom. Oni su ljudi koji stalno ponavljaju jedno te isto: „Trebao sam, morao, mogao...“. To ih zapravo prijeći da budu realisti. Drugi opet ne govore o svojoj ograničenosti i slabosti nego se hvale junačkim djelima, kako to drugi ne bi primijetili. Ni prvi, ni drugi, ni treći nisu sretni, jer naš ljudski život jest i ostaje fragmentaran, nedovršen, nesavršen. To je osnovni uvjet našega čovještva, nitko to ne može zaobići. Kako živimo život koji je obilježen tolikom nedovršenošću, fragmentarnošću? Bog dovršava, kad su naše sile pri kraju.

Vidim samo jedan put: prihvaćam fragmentarno u svom životu i pouzdajem

se da ono što kod mene, što kod nas ljudi nesavršeno ide kraju, kao fragment, kao nedovršeno djelo, moramo pustiti iz svojih ruku, i to nedovršeno dovršava Bog. Dok smo ljudi, ništa ne dovršavamo: dovršiti, učiniti savršeno, to nije ljudsko djelo, to je božanski čin.

Slaviti nadu u dovršenje

Kada Isus umire na križu, što ima u rukama? Bijedan neuspjeh! Toliko toga je želio, a na križu je sve to propalo. Križ je upravo simbol fragmentarnog života, života koji nije dovršen ni savršen. Na križu si žrtva, a ne blistav junak. I tako je i grob Isusov žalosno mjesto pokopane nade, razbijenih snova, čežnje koja klija a zatim biva razorena. Takva su i naša groblja: u svakom grobu leže životni fragmenti, pokopana nada, razbijeni snovi, proklijala i razorena čežnja. Isus je samo mogao predati sve u Božje ruke: »Oče, u tvoje ruke predajem duh svoj«. A Bog? On dovršava Isusovo životno djelo. U uskrsnuću svoga Sina Bog dovršava ono što je u Isusovu životu ostalo fragment. On dovršava nedovršenu simfoniju Isusova života. Bogu jedinome pripada dovršenje, mi možemo samo pustiti da stvari idu kraju, u najboljem slučaju privesti ih kraju. Dovršiti ih može samo Bog i on će ih dovršiti. Uskrsnuće to je obećanje da će Bog dovršiti ono što mu mi predajemo kao fragment, razbijeno, napola gotovo. To nam daje snagu u svemu fragmentarnom u našem životu, životu koji iz svojih ruku možemo predati samo kao djelomično, kao nedovršeno djelo.

Uskrsni izazov

Udostojanstvo i sreću moga života ubraja se to da on smije ostati fragment, jer njegovo dovršenje ne može biti naša stvar, nego je Božje obećanje. Uskrsni izazov počiva u tome da vlastiti život unatoč svim lomovima, unatoč svim neuspjesima, unatoč svim upitnostima, unatoč neispunjениm nadama prihvatimo i vrednjemo kao ono što on jest: naš jedini i jedinstveni život, koji u fragmentarnosti živimo nemirna srca, a koje će se smiriti kada nađe svoj uvir u Božje dovršenje.

Služba riječi, 271/13

Vladimir Blažanović, *Magdalena na grobu*,
www.svetiantosarajevo.com

Mali vjeronaučni leksikon

Isus

Isus, hebrejski i aramejski יְשֻׁעָה Ješua' | יהוֹשֻׁעַ Jehošua: *Jahve je pomoćnik*; latinski Jesus; grčki, Ἰησοῦς Ihsoūs židovsko osobno.

Isus iz Nazareta

Isus iz Nazareta, ime kojim su u NZ Isusa nazivali njegovi suvremenici po mjestu u kojem je živio (Nazaret); Isus Nazarećanin.

U kristologiji tim se imenom imenuje povijesni Isus, za razliku od Isusa vjere koji se imenuje dvoimenom Isus Krist.

Isus Krist

Isus Krist latinski **Jesus Christus**, grčki **Ιησοῦς Χριστός**, utemeljitelj kršćanstva. Rođen je u Betlehemu 4. pr. Kr. Umro u Jeruzalemu godine 30. po. Kr.

Prema kršćanskom vjerovanju utjelovljeni Sin Božji, utjelovljena Božja Riječ, Mesija, Spasitelj i Otkupitelj svijeta.

Ime Isus osobno je ime povijesnog Isusa iz Nazareta, a vjeroispovjedni naslov Krist s vremenom je postao drugom sastavnicom udvojenog imena.

Odnos ljudske i božanske naravi u Isusu Kristu proučava kristologija, a spasenjsku stranu njegova djela soteriologija.

Glavna su vrela o povijesnom Isusu novozavjetni spisi, a od nekršćanskih antičkih izvora Tacit, Plinije Mladi, Svetonije, Josip Flavije i Talmud.

Prema Novom zavjetu Isus se rodio u Betlehemu u Palestini za vladavine rimskega cara Augusta. Od godine njegova rođenja računa se kršćanska era (po novijim proračunima Isus je rođen nekoliko godina prije). Odrastao je u židovskoj obitelji u Nazaretu, pa se u evanđeljima naziva Isusom iz Nazareta ili Isusom Nazarećaninom. Po zanimanju je bio tesar. O njegovu životu do njegove tridesete godine ne zna se ništa, a tada, nakon krštenja u rijeci Jordanu i kušnje u pustinji, počinje njegovo javno djelovanje u Galileji, Judeji i Jeruzalemu. Povremeno je zalazio i u poganske krajeve (Tir, Sidon, Dekapol, Cezareja Filipova). Posljednje je dane prije muke i smrti proveo u Jeruzalemu.

Ondje je po nalogu židovskih vjerskih poglavara bio uhićen, optužen da smućuje narod i predan rimskom upravitelju Ponciju Pilatu, koji ga je osudio na smrt razapinjanjem na križ. Uskrsnuo je treći dan i uzašao na nebo kao iščekivani Mesija ili Krist.

U svome javnom djelovanju i propovijedanju, Isus je nastupio naviještajući kraljevstvo Božje. U taj je starozavjetni pojam unio nove sadržaje i nijanse. Nije više riječ o iščekivanju ovozemaljskog kraljevstva, već duhovnoga. Na ovom se svijetu očituje u obraćenju (metanoja), a na drugome u vječnom blaženstvu na nebu. Starozavjetnom je legalizmu suprotstavio unutarnji stav i čistoću srca, a religiji zatvorenoj u etničke granice univerzalnost evanđelja i ljubav prema bližnjemu. Srž je Isusove poruke izražena u Govoru na gori. Isus nije ništa napisao, a njegovu su poruku poslije zabilježili njegovi učenici, apostoli i evanđelisti, u Novom zavjetu. Ondje je Isus prikazan i kao začetnik novog poimanja Boga (Presveto Trojstvo), utemeljitelj Crkve i sakramenata.

U ikonografskom prikazivanju Krista prvi se kršćani služe simbolima, Kristov monogram, križ, riba, janje, Agnus Dei, Dobri Pastir, bilo da se spase od progona, bilo da izbjegnu biblijskom monoteizmu strano antropomorfno prikazivanje. U četvrtom stoljeću nastaju prvi mozaici i slikovni prikazi Krist Pantokrator, Krist Pobjednik. Nakon ikonoklazma, borbe protiv slikovnog prikazivanja i pobjede načela štovanja slika, u istočnokršćanskoj, osobito bizantskoj umjetnosti nastaju shematisirani likovni prikazi Krista bez kipova. Ikonografija zapadnog kršćanstva slijedi put stilskih preinaka figurativnoga slikarskoga i kiparskog prikaza Krista. U desetom stoljeću nastaju prva raspela s krunom i likom koji zrači svjetlosnim zrakama. Postupno u romanici i gotici prevladava realistični prikaz Krista patnika, a u renesansi i baroku u likovni prikaz Krista prodiru poganski elementi. Moderna umjetnost nastoji ukloniti pučki sentimentalizam u traganju za dubljim teološkim i kontemplativnim iskazom.

Glavni kršćanski blagdani kojima se slavi spomen na neki misterij ili događaj iz života Isusa Krista: nedjelja, Uskrs, Bogojavljenje, Božić, Uzašašće.

Razgovor s Marijom Magdalenom

- Dobar dan.

- *Dobar dan. Izvoli, sjedni.*

- Hvala. Ne znam kako da počnem, jer ima toliko toga da te pitam.

- Vidim da si u neprilici. No, da ti pomognem, počela bih najradosnjijim događajem u svojemu životu.

- Baš ti hvala. Izvoli.

Bilo je to na uskrsno jutro. Nas nekoliko žena koje nismo stigle sve obaviti u petak požurile smo na Isusov grob.

- I?

I znaš što se dogodilo.

- Da, ali evanđelisti kao da su i sami bili preneraženi tim neočekivanim i izvanrednim događajem pa nam ne daju tako jasnu sliku i slijed onoga što se zbilo, zar ne?

- Ni ja ti ne bih točno znala reći što se sve i kako u onih nekoliko sati odvijalo, samo znam da smo svi bili izvan sebe, a osobito ja.

- Zašto?

- Zato što se Isus meni ukazao, a ja mislila da je vrtlar.

- Možda se i nisi prevarila?

- Imaš pravo. Isus je već od mojeg prvog susreta s njim moj vrtlar, ali i ne samo moj.

- Kako to misliš?

Zar te događaj u vrtu ne podsjeća na Edenski vrt, gdje je Bog prijateljevao s ljudima, kako kaže izvješće o stvaranju? I ponovno uspostavljanje prijateljstva s ljudima, tj. darivanje novoga života, opet se događa u vrtu gdje je bio grob iz kojega je Isus uskrsnuo da i nama podari novost života, da kao vrtlar sve ponovno stavi na svoje mjesto.

- Kako si doživjela taj susret?

- Prvo, sva zbumjena vidjela sam prazan grob, i onda sve onako kako Ivan opisuje...

- I to je tvoj najradosniji događaj, zar ne?

- Svakako. Tu sam ponovno osjetila kako Isus ne ostavlja one koji ga svom dušom traže. Moje mi suze nisu dopustile da ga prepoznam, ali kad me je pozvao po imenu, prepoznala sam ga po glasu. Čuvši svoje ime s Isusovih usana, ponovno sam osjetila sav blagoslov svojeg prvog susreta s njim. Jer i prijašnji moj život bio je također vapaj za Bogom, za puninom, ali na krivi način...

- Možeš li bar kratko nešto reći o tome prvom susretu s Isusom?

- To je bio susret oslobođenja.

- To mi se ipak čini malo prekratko.

- Ti znaš čime sam se bavila i kako ljudi susreću ovakve kao što sam ja. Ili nas preziru ili nas pohotno priželjkuju.

- A Isus?

- Isus me je vratio meni.

- Ne razumijem.

- Ne ulazeći u motive i uzroke zbog čega se žene, kao i ja, počinju baviti tim najstarijim zanatom, u dnu svega stoji glad i žeđa za ljubavlju. Baveći se tim poslom, mi se zapravo udaljujemo od sebe tražeći na krivi način kako da utažimo tu glad i žeđu.

- Kako te je Isus vratio k tebi?

To je nešto što ti jedva mogu opisati, ali pokušat ću. Isus me nije gledao ni s prezirom ni s pohotom (to bi bilo nezamislivo!) kao drugi, nego s ljubavlju. U tome pogledu odjednom sam spoznala koliko sam daleko od sebe; ujedno sam osjetila da je taj pogled bio pun sučuti i praštanja. Ne bih ti više mogla reći, jer bih morala početi pjevati, a čini mi se da za note nisi spremam.

NAŠI POKOJNI

MILENKO ĆURČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Split, 21. travnja 1994.

VLADIMIR MATAŠIN,

PU zagrebačka, 21.travnja 1995.

ANTON STIPETIĆ,

PU karlovačka, u službi, Ogulin, 24. travnja 1995.

STJEPAN ZEBIĆ,

PU brodsko - posavska, Bodegraj, 25. travnja 1996.

POČIVALI U MIRU!

ALELUJA

Vladimir Blažanović

SRETAN I BLAGOSLOV LJEN USKRS